

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

№ 1019 від 8 серпня 2007 року

**Про ліцензування діяльності
з надання освітніх послуг**

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Порядок ліцензування діяльності з надання освітніх послуг, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, Порядок ліцензування освітніх послуг, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2003 р. № 1380 (Офіційний вісник України, 2003 р., № 36, ст. 1946).
3. Пункт 53 переліку документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2001 р. № 756 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 27, ст. 1212), виключити.
4. Ця постанова набирає чинності з 1 вересня 2007 року.

Прем'єр-міністр України В. ЯНУКОВИЧ

ПОРЯДОК
ліцензування діяльності з надання освітніх послуг
Загальні питання

1. Цей Порядок, що розроблений відповідно до Законів України "Про освіту", "Про дошкільну освіту", "Про загальну середню освіту", "Про позашкільну освіту", "Про професійно-технічну освіту" і "Про вищу освіту", встановлює загальні вимоги до ліцензування діяльності з надання освітніх послуг та визначає процедуру самооцінки спроможності суб'єктів освітньої діяльності щодо надання освітніх послуг, проведення ліцензійної експертизи, прийняття рішень та їх оформлення, видачі і переоформлення ліцензій, видачі їх дублікатів, а також прийняття рішень про обмеження діяльності суб'єктів у сфері освіти.

2. Ліцензуванню підлягає діяльність з надання таких освітніх послуг:

1) у сфері дошкільної освіти:

- догляд за дітьми дошкільного віку;
- виховання і навчання дітей дошкільного віку, корекція їх психологічного і фізичного розвитку;

2) у сфері загальної середньої освіти - забезпечення здобуття:

- початкової загальної освіти;
- базової загальної середньої освіти;
- повної загальної середньої освіти;

3) у сфері позашкільної освіти - освітня діяльність за художньо-естетичним, туристично-краєзнавчим, еколого-натуралістичним, науково-технічним, дослідницько-експериментальним, фізкультурно-спортивним або спортивним, військово-патріотичним, бібліотечно-бібліографічним, соціально-реабілітаційним, оздоровчим та гуманітарним напрямками;

4) у сфері професійно-технічної освіти:

- первинна професійна підготовка;
- перепідготовка робітників, підвищення їх кваліфікації;
- професійно-технічне навчання;
- підготовка (зокрема первинна професійна), перепідготовка та підвищення кваліфікації іноземців, що прибули в Україну для навчання;

5) у сфері вищої освіти:

- підготовка фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів за напрямками (спеціальностями);
- військова підготовка студентів вищих навчальних закладів за програмою офіцерів запасу;
- перепідготовка за спеціальностями;
- розширення профілю (підвищення кваліфікації), спеціалізація;
- підготовка іноземців, що прибули в Україну для навчання, до вступу у вищі навчальні заклади;
- підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації іноземців, що прибули в Україну для навчання;
- підготовка до вступу у вищі навчальні заклади.

3. Навчальні заклади та інші юридичні особи (далі - навчальні заклади) або фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності розпочинають діяльність з надання освітніх послуг, зазначених у пункті 2 цього Порядку, після отримання ліцензії для провадження діяльності з надання освітніх послуг (далі - ліцензія), а відокремлені структурні підрозділи (філії, представництва тощо) навчального закладу - після проведення ліцензування з внесенням їх до ліцензії навчального закладу.

Ліцензування діяльності з надання освітніх послуг, зазначених у підпункті 1 пункту 2 цього Порядку, стосується навчальних закладів приватної форми власності і фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності, а в підпункті 2 і 3 лише таких навчальних закладів.

4. Послуги з первинної професійної підготовки, перепідготовки, професійно-технічного навчання, підвищення кваліфікації робітників підлягають ліцензуванню за умови, що відповідні професії включено до Класифікатора професій НК 003:2005, затвердженого наказом Держспоживстандарту від 26 грудня 2005 р. № 375.

5. Ліцензування діяльності підприємств, установ та організацій з професійно-технічного навчання на виробництві проводиться у разі, коли передбачається видача документа про освіту державного зразка.

6. Діяльність з підготовки та перепідготовки фахівців у навчальних закладах ліцензується у разі, коли заявлені напрями (спеціальності) включені до переліку напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 травня 1997 р. № 507 (Офіційний вісник України, 1997 р., число 22, с. 42), - із змінами, що внесені МОН, до переліку напрямів, за якими

здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 р. № 1719 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 50, ст. 3333), та до переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 червня 2007 р. № 839 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 46, ст. 1877).

7. Ліцензування послуг з післядипломного навчання у сфері професійно-технічної та вищої освіти (за винятком послуг з перепідготовки) проводиться у разі, коли передбачається видача документа про освіту державного зразка.

8. Ліцензія для провадження діяльності з надання освітніх послуг (крім послуг з підвищення кваліфікації) іноземцям, що прибули в Україну для навчання, видається лише атестованим професійно-технічним навчальним закладам та вищим навчальним закладам з акредитованих напрямів (спеціальностей).

9. Діяльність з надання освітніх послуг навчальними закладами іноземних держав або їх структурними підрозділами (філіями, представництвами тощо), що утворюються і функціонують на території України, підлягає ліцензуванню незалежно від виду освітніх послуг.

Органи ліцензування

10. Ліцензування проводять:

- МОН - щодо надання послуг у сфері професійно-технічної та вищої освіти;
- Міністерство освіти Автономної Республіки Крим, органи управління освітою обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій - щодо надання послуг у сфері дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Орган ліцензування має право перевірити законність та обґрунтованість прийнятих експертними комісіями, регіональними експертними радами, експертними радами Державної акредитаційної комісії та Державною акредитаційною комісією рішень з питань ліцензування.

Підготовка та проведення ліцензування

11. Навчальний заклад, фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності на прохання замовника (роботодавця) погоджує з МОН або приймає самостійно на підставі результатів моніторингу ринку праці, ринку освітніх послуг та власних можливостей фінансового, кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення рішення про започаткування діяльності з надання певної освітньої послуги.

Можливості навчального закладу щодо започаткування такої діяльності, збільшення або перерозподілу ліцензованого обсягу визначаються за методикою, що розробляється та затверджується МОН.

12. Навчальний заклад, фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності подає до відповідного органу ліцензування заяву про проведення ліцензування, в якій зазначаються вид освітньої послуги, ліцензований обсяг та реквізити навчального закладу. Форма заяви затверджується МОН.

13. До заяви додаються:

1) якщо навчальний заклад включений до Державного реєстру навчальних закладів - лише обґрунтування необхідності надання відповідної освітньої послуги із зазначенням можливостей навчального закладу щодо її реалізації на рівні галузевих та державних освітніх стандартів (далі - обґрунтування);

2) якщо ліцензування діяльності з надання освітньої послуги навчального закладу проводиться вперше:

- обґрунтування;
- установчі документи;
- копія рішення власника (власників) або уповноваженого ним органу про утворення навчального закладу (у разі коли власників або уповноважених ними органів два і більше - копія установчого договору);
- копії свідоцтва про державну реєстрацію навчального закладу і довідки про включення його до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України;
- копії документів, що засвідчують рівень освіти, кваліфікації та громадянство керівника закладу: дипломів про вищу освіту та науковий ступінь, атестатів про вчене звання, першої сторінки паспорта;
- довідка про погодження надання освітньої послуги з органами виконавчої влади, якщо це передбачено законодавством і необхідне для організації навчання за професіями, спеціальностями і напрямками підготовки;

3) якщо навчальний заклад планує провадження діяльності за програмами іноземних навчальних закладів, - крім документів, зазначених у підпункті 2 цього пункту:

- документ про реєстрацію навчального закладу - іноземної юридичної особи в країні знаходження, легалізований в установленому порядку;
- дозвіл навчального закладу - іноземної юридичної особи на право використання його навчальних програм та видачу документа за результатами навчання, погоджений з центральним органом управління освітою

країни знаходження навчального закладу (якщо це передбачено національним законодавством відповідної держави);

- довідка державного центрального органу управління освітою країни знаходження навчального закладу про акредитацію (визнання) навчальних програм, за якими передбачається провадження освітньої діяльності, в порядку, передбаченому національним законодавством відповідної держави;
- програма та навчальний план, за якими надаватиметься освітня послуга, погоджені з МОН;
- 4) навчальні заклади іноземних держав або їх структурні підрозділи, що утворюються та функціонують в Україні, крім документів, зазначених у підпункті 2 цього пункту;
- копії документів, що засвідчують правові засади щодо легалізації та утворення навчального закладу чи структурного підрозділу (філії, представництва тощо) на території України (міжнародної угоди, дозволу МОН, дозволу (згоди) уповноваженого органу іноземної держави на утворення та діяльність навчального закладу чи структурного підрозділу на території України, якщо це передбачено національним законодавством);
- документ, що підтверджує визнання програми, за якою проводиться навчання в Україні, іноземною державою - засновником навчального закладу (якщо це передбачено національним законодавством країни);
- програма та навчальний план, за якими надаватиметься освітня послуга, погоджені з МОН;
- 5) підприємства, установи та організації, що планують проведення професійного навчання безпосередньо на виробництві:
- обґрунтування;
- копії свідоцтва про державну реєстрацію і довідки про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України як юридичної особи;
- довідку про погодження органів виконавчої влади, якщо воно згідно із законодавством необхідне для організації навчання за професіями, спеціальностями і напрямками підготовки;
- б) фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності з надання послуг у сфері дошкільної освіти:
- копії сторінок паспорта, де зазначені прізвище, ім'я та по батькові, серія, номер паспорта, коли і ким виданий, місце проживання;
- копії документів, що засвідчують рівень освіти та кваліфікації;
- копія довідки про ідентифікаційний номер;
- медична довідка встановленого зразка.

14. Орган ліцензування розглядає подані згідно з пунктом 13 документи і протягом 20 робочих днів після надходження надсилає письмову згоду на проведення ліцензування або у разі невідповідності документів вимогам законодавства повертає їх з умотивованою письмовою відмовою у проведенні ліцензування.

15. На підставі позитивного рішення щодо проведення ліцензування навчальний заклад, фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності:

- забезпечують з використанням електронних або/та друкованих засобів масової інформації ознайомлення громадськості з матеріалами, що стосуються організації роботи з надання освітньої послуги;
- проводять протягом певного строку, але не менш як два місяці, заходи щодо приведення кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітньої послуги у відповідність з вимогами ліцензування;
- письмово повідомляють органів ліцензування про здійснення заходів, зазначених у цьому пункті, та про свою готовність до ліцензійної експертизи.

16. Орган ліцензування протягом 15 робочих днів після надходження від навчального закладу, фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності повідомлення про готовність до ліцензійної експертизи затверджує наказом склад експертної комісії та строк її роботи.

МОН може делегувати місцевим органам управління освітою повноваження з формування складу експертних комісій.

Положення про експертну комісію з визначенням порядку проведення ліцензійної експертизи затверджує МОН.

17. Експертна комісія за результатами своєї роботи готує висновок про спроможність (неспроможність) навчального закладу, фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності надавати заявлену освітню послугу.

Після ознайомлення з висновком керівника навчального закладу, фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності один примірник подається органів ліцензування, а другий залишається в навчальному закладі, фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності.

Навчальний заклад, фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності протягом 10 днів після ознайомлення з висновком має право подати апеляцію щодо необ'єктивності його змісту або порушення

комісією порядку проведення експертизи та звернутися до органу ліцензування із заявою провести повторну експертизу комісією в іншому складі.

Повторна експертиза проводиться за рішенням органу ліцензування.

Члени експертної комісії несуть згідно із законодавством персональну відповідальність за достовірність висновку.

18. Орган ліцензування передає висновок експертної комісії (у разі повторної ліцензійної експертизи - обидва висновки) разом із заявою та документами, зазначеними у пункті 13 цього Порядку, до відповідної експертної ради державної акредитаційної комісії або регіональної експертної ради, яка розглядає документи, готує і вносить для розгляду на засіданні Державної акредитаційної комісії (регіональної експертної ради) проект рішення щодо спроможності (неспроможності) надавати навчальним закладом, фізичною особою - суб'єктом підприємницької діяльності заявлену освітню послугу.

Відсутність на засіданні представників навчального закладу, фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності не може бути підставою для неприйняття рішення Державною акредитаційною комісією (регіональною експертною радою).

19. Органом ліцензування приймається остаточне рішення про видачу (відмову у видачі) ліцензії, яке оформляється його наказом.

У разі відмови у видачі ліцензії навчальний заклад, фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності має право на повторне ліцензування, але не раніше ніж через рік після прийняття рішення про відмову.

20. Загальний строк прийняття органом ліцензування рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії не може перевищувати чотирьох місяців після надходження заяви від навчального закладу, фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності з усіма необхідними документами.

21. За результатами ліцензування відповідно до цього Порядку відокремлений структурний підрозділ (філія, представництво тощо) включається до ліцензії навчального закладу з видачею йому копії, завіреної органом ліцензування.

Ліцензування діяльності з надання освітніх послуг у сфері дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти відокремленими структурними підрозділами (філіями, представництвами тощо) навчальних закладів здійснюється органами ліцензування за місцем розташування таких підрозділів.

22. З метою збільшення ліцензованого обсягу освітньої послуги навчальний заклад подає органам ліцензування заяву, до якої додає:

- обґрунтування необхідності збільшення обсягу;
- копії ліцензії та сертифіката про акредитацію спеціальності.

Проведення ліцензійної експертизи не є обов'язковою процедурою. Відповідне рішення приймає орган ліцензування залежно від ступеня збільшення ліцензованого обсягу, важливості причин щодо необхідності його збільшення, можливостей та статусу вищого навчального закладу.

Ліцензований обсяг навчального закладу - максимальна кількість осіб, яким навчальний заклад спроможний одночасно надавати освітні послуги на наявній матеріально-технічній базі та за умови його кадрового забезпечення відповідно до нормативів.

Ліцензований обсяг освітньої послуги - максимальна кількість осіб на кожному курсі навчання, яким може надаватися освітня послуга виходячи з можливостей навчального закладу відповідно до встановлених нормативів. Якщо строк надання освітньої послуги менше року, ліцензований обсяг визначається максимальною кількістю осіб, що навчаються одночасно.

Перевищення ліцензованого обсягу допускається у разі поновлення на навчанні осіб, що робили перерву з об'єктивних причин, визначених законодавством.

Відшкодування витрат з ліцензування

23. Відшкодування витрат, пов'язаних з відрядженням експертів для проведення ліцензійної експертизи, здійснюється заявником відповідно до законодавства.

Оплата праці експертів проводиться заявником з розрахунку шість годин на день, але не більш як 18 годин (голови комісії - з розрахунку вісім годин на день, але не більш як 24 години) за період проведення ліцензійної експертизи з розрахунку ставки погодинної оплати праці:

- осіб, що проводять заняття у загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладах, гімназіях, ліцеях, - за проведення ліцензійної експертизи послуг у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти;
- професорів, що проводять заняття із студентами вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації, - за проведення ліцензійної експертизи послуг у сфері вищої освіти.

24. Відшкодування витрат, пов'язаних з проведенням ліцензійної експертизи, здійснюється за рахунок заявників у розмірі 24 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Оплата витрат, пов'язаних з ліцензуванням послуг у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної

освіти, здійснюється заявниками з внесенням коштів на рахунки регіональної експертної ради, а послуг у сфері вищої освіти - на рахунок Державної акредитаційної комісії.

Відшкодування витрат, пов'язаних з проведенням ліцензійної експертизи послуг, що надаються фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності у сфері дошкільної освіти, здійснюється за їх рахунок у розмірі п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Оформлення та переоформлення ліцензії. Видача дубліката ліцензії

25. Ліцензія оформлюється на бланку єдиного зразка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2000 р. № 1719 (Офіційний вісник України, 2000 р., № 47, ст. 2035), з додатком, форма і порядок заповнення якого визначається МОН.

26. Ліцензія видається на строк від 3 до 12 років включно, але не менш як на строк повного циклу навчання за програмою, що додавалася до заяви про ліцензування.

Строк дії ліцензії визначає орган ліцензування і продовжується у порядку, встановленому для її одержання, на строк дії свідоцтва про атестацію навчального закладу або сертифіката про акредитацію окремих напрямів підготовки (спеціальностей).

Якщо з будь-яких об'єктивних причин надання освітньої послуги розпочалося із запізненням на певний строк, строк дії ліцензії для завершення циклу навчання може бути продовжений за рішенням МОН без проведення ліцензійної експертизи.

27. Переоформлення ліцензії здійснюється органом ліцензування:

1) у разі зміни:

- найменування навчального закладу (якщо така зміна не пов'язана з реорганізацією юридичної особи чи новоутворений навчальний заклад є правонаступником реорганізованого) або прізвища, імені та по батькові фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності;
- місця розташування навчального закладу або місця проживання фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності, якщо така зміна не тягне за собою погіршення його матеріально-технічного забезпечення;
- ліцензованого обсягу;
- назви напрямку підготовки (спеціальності), професії;

2) після проведення атестації навчального закладу або акредитації його окремих напрямів підготовки (спеціальностей), у тому числі у його відокремлених структурних підрозділах (філіях, представництвах тощо).

28. У разі втрати (пошкодження) ліцензії чи додатка до неї навчальному закладу, фізичній особі - суб'єкту підприємницької діяльності видається дублікат ліцензії.

Для отримання дублікату слід звернутися до органу ліцензування з відповідною заявою, до якої додається документ, що засвідчує внесення плати за видачу дублікату ліцензії, а у разі пошкодження ліцензії також її пошкоджений оригінал.

29. Навчальний заклад, фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності у період до отримання дублікату ліцензії замість втраченої або пошкодженої може провадити освітню діяльність на підставі довідки органу ліцензування про подання заяви на видачу дублікату.

Орган ліцензування протягом 10 робочих днів після надходження заяви видає дублікат ліцензії та приймає рішення про визнання недійсною ліцензії, що втрачена (пошкоджена).

Строк дії дублікату ліцензії не може перевищувати строку, зазначеного у втраченій (пошкодженій) ліцензії.

Контроль за дотриманням ліцензійних умов

30. Ліцензійні умови надання освітніх послуг (далі - ліцензійні умови) визначають нормативи кадрового, навчально-методичного, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення навчальних закладів, необхідних для ліцензування, і затверджуються МОН.

Контроль за дотриманням ліцензійних умов здійснюють органи ліцензування, Державна інспекція навчальних закладів, міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, що мають у підпорядкуванні навчальні заклади, і власники навчальних закладів шляхом проведення планової та позапланової перевірки.

Планова перевірка дотримання ліцензійних умов проводиться не частіше ніж один раз на рік.

Порядок здійснення контролю за дотриманням ліцензійних умов затверджує МОН.

31. За результатами перевірки дотримання ліцензійних умов орган ліцензування має право:

- видавати навчальному закладу, власникам навчальних закладів або фізичній особі - суб'єкту підприємницької діяльності розпорядження про усунення фактів порушення ліцензійних умов;
- анулювати ліцензію.

32. Підставами для анулювання ліцензії є:

- 1) відповідна заява навчального закладу або фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності;
- 2) порушення ліцензійних умов, які не можуть бути усунені протягом трьох місяців;

- 3) акт про повторне протягом року порушення ліцензійних умов або вимог інших нормативно-правових актів;
- 4) рішення про припинення діяльності навчального закладу;
- 5) акт про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих для отримання ліцензії;
- 6) акт про встановлення факту надання освітніх послуг за ліцензією (її копією), переданою іншій юридичній особі або фізичній особі - суб'єкту підприємницької діяльності;
- 7) акт про невиконання зазначеного у пункті 31 цього Порядку розпорядження щодо усунення фактів порушення ліцензійних умов, вимог нормативно-правових актів;
- 8) акт про створення навчальним закладом або фізичною особою - суб'єктом підприємницької діяльності перешкод для проведення його перевірки;
- 9) рішення органу атестації або акредитації про визнання навчального закладу, окремих напрямів підготовки (спеціальностей) неакредитованим, неатестованими.

33. Попередній розгляд питання про анулювання ліцензії проводиться Державною акредитаційною комісією або регіональною експертною радою за поданням органу ліцензування.

На підставі рішення Державної акредитаційної комісії (регіональної експертної ради) орган ліцензування приймає рішення про анулювання ліцензії та подальше навчання осіб в тому самому або іншому навчальному закладі.

Навчальний заклад, в якому продовжуватимуть навчання зазначені особи, порядок компенсації плати за навчання та подальшого фінансування їх підготовки визначаються наказом МОН за поданням органу ліцензування.

34. Інформація, що стосується видачі, переоформлення та анулювання ліцензії, її дублікату, вноситься до Державного реєстру навчальних закладів та Єдиного ліцензійного реєстру.

Про факт анулювання ліцензії орган ліцензування інформує орган державної статистики та орган державної податкової служби за місцем розташування навчального закладу або місцем проживання фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності.

35. У разі анулювання ліцензії навчальний заклад або фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності може порушити питання про видачу нової ліцензії не раніше ніж через рік після прийняття органом ліцензування рішення про анулювання попередньої ліцензії.